

معاونت بهداشت ناجا

معاونت بهداشت ناجا

مرکز معاینات پزشکی بهداد ناجا

معاونت بهداشت ناجا

نحوه معاینه

متقاضیان انواع گواهینامه رانندگی

معاونت بهداشت ناجا

دستورالعمل اجرایی ضوابط احراز سلامت جسمانی و روانی (صلاحیت پزشکی) متقاضیان انواع گواهینامه های رانندگی

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی
معاونت راهور
بهداد ناجا

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
معاونت سلامت
مرکز مدیریت حوادث و فوریتهای پزشکی

معاونت بهداشت ناجا

معاینه گواهینامه فقط معاینه چشم نیست

معاونت بهداشت ناجا

جدول طبقه بندی انواع گواهینامه های رانندگی

ردیف	نوع و یا پایه	وسایل نقلیه مجاز برای رانندگی	گواهینامه پیش نیاز	شرط سنی
۱	موتورسیکلت	انواع موتورسیکلت	-	۱۸ سال تمام
۲	پایه سوم	وسایل نقلیه موتوری با حداکثر مجموع وزن و ظرفیت بار ۳/۵ تن و یا برای حمل حداکثر ۹ نفر سرنشین با احتساب راننده	-	۱۸ سال تمام
۳	پایه دوم	وسایل نقلیه موتوری با حداکثر مجموع وزن و ظرفیت بار ۶ تن و یا برای حمل حداکثر ۲۶ نفر سرنشین با احتساب راننده	پایه سوم	۲۳ سال تمام
۴	پایه یکم	وسایل نقلیه موتوری با مجموع وزن و ظرفیت بار بیش از ۶ تن و یا برای حمل بیش از ۲۶ نفر سرنشین	پایه دوم	۲۵ سال تمام
۵	ویژه	انواع وسایل نقلیه عمرانی ، صنعتی ، کشاورزی و کارگاهی	-	۲۰ سال تمام

❖ پس از پذیرش متقاضی و ثبت مشخصات وی در دفتر مربوطه، بعد از احراز هویت ، در فرم معاینات پزشکی به قسمت خوداظهاری توجه شود ، اگر موردی در آن قید شده بود توجه بیشتری شود، با اینکار میتوان بسیاری از بیماریها که با معاینه قابل تشخیص نمی باشد را شناسایی نمود، در این راستا مشاهده گواهینامه قبلی نیز مفید می باشد .

معاونت بهداشت ناجا

❖ بهتر است داوطلب روی صندلی که در سمت **چپ** پزشک قرار گرفته ، بنشیند.(توجه به سمت داخلی ساعد دست مغلوب)

❖ با مصاحبه و پرسیدن درخصوص **سوابق پزشکی** متقاضی از جمله موارد **بستری ، بیماریهای خاص، مصرف دارو** سعی میکنیم شرح حال کاملتری کسب کنیم وبا ثبت آن درفرم معاینات پزشکی ،میتوان تا حدودی **مسائل روانی** مراجعه کننده را مورد بررسی قرار داد که میتواند راهنمای شروع معاینات دقیق تر باشد

معاونت بهداشت ناجا

❖ به سر و صورت داوطلب توجه شود چنانچه اثری از اسکارجراحی، جراحات **عمقی** و یا متعدد، وجود شنت مغزی و... مشاهده گردد به **کمیسیون جراحی مغز و اعصاب** و یا **نورولوژی** ارجاع داده شود.

❖ خیلی از افراد به دلیل **زمین خوردگی های متعدد** ناشی از **صرع** و یا دیگر بیماریهای نورلوژیک **اسکارهای سطحی** اما **متعدد** در بدن علی الخصوص در ناحیه سر دارند. که باید به آن توجه شود.

❖ اگر در زمان مصاحبه ، متقاضی سابقه ای از **فشار خون** را عنوان کرد ، از داوطلب سوال شود که دست غالب وی کدام است (راست دست است یا چپ دست) آنگاه از دست مغلوب وی فشار خون گرفته شود و چنانچه فشار خون مراجعه کننده (ضمن رعایت نمودن سایر مسائل از قبیل ۱۰ دقیقه نشستن در اتاق منشی ، نداشتن اضطراب و...) **بیش از ۱۶/۹** بود به **کمیسیون داخلی قلب** اعزام گردد.

در زمان گرفتن فشارخون به نکات زیر توجه شود :

الف: اگر مواردی از خودزنی روی ساعد مشاهده شد به کمیسیون روانپزشکی ارجاع داده شود.
(اسکارخودزنی معمولاً به صورت متعدد ، موازی و بروی دست مغلوب میباشد)

ب: اگر **خالکوبی** مشاهده شد ، به خصوصیات اخلاقی و رفتاری داوطلب بیشتر توجه کرده و در صورت لزوم به کمیسیون روانپزشکی معرفی شود.

ج: در موارد صدور اولیه گواهینامه آقایان هر دو دست از نظر اسکار خودزنی بررسی شود.

معاونت بهداشت ناجا

❖ توجه به این نکته ضروری است که همه خالکوبی ها به کمیسیون ارجاع داده نمی شوند، بلکه فقط مواردی که برای پزشک با توجه به علایم دیگر متقاضی، شک به اختلالات روانپزشکی نماید .

معاونت بهداشت ناجا

❖ سمع قلب و ریه صرفاً در متقاضیانی انجام شود که

سابقه ای از بیماری تنفسی یا قلبی را بیان می کنند.

❖ در تمام آقایان بالای ۵۰ سال جهت گواهینامه حرفه ای

(پایه ۱، ۲ و ویژه) گرفتن فشار خون الزامی می باشد.

❖ در آقایان در هر نوع گواهینامه ای در صورت خوداظهاری

فشار خون اندازه گیری شود.

❖ در خانم ها صرفاً در موارد خوداظهاری فشارخون اندازه

گیری شود.

معاونت بهداشت ناجا

معاينه كوش

معاونت بهداشت ناجا

❖ طبق دستور العمل پلیس راهور ناجا ناشنوایان صرفاً مجاز
به دریافت گواهینامه رانندگی پایه ۳ با نصب علائم مخصوص
ناشنوایان می باشد.

❖ ناشنوایان به هیچ وجه مجاز به دریافت گواهینامه
موتورسیکلت نمی باشد.

معاونت بهداشت ناجا

❖ جهت بررسی شنوایی مراجعه کننده در فاصله ۱/۵ متری در حالت ایستاده پشت خود را به پزشک نموده در این حالت با صدای پایین (نجوا)، از داوطلب چند سوال پرسیده شود تا شنوایی وی مورد بررسی قرار گیرد.

❖ لازم به ذکر است در خصوص متقاضیان **گواهینامه های حرفه ای** مانند (پایه ۱، ۲، ویژه و موتورسیکلت) حتما در زمان معاینه میزان شنوایی هر گوش بصورت **جداگانه** مورد بررسی قرار گیرد (شنوایی کامل هر دو گوش الزامی می باشد).

معاونت بهداشت ناجا

❖ داخل هر دو گوش حتماً جهت وجود سمعک بررسی گردد.

❖ در صورت لزوم داوطلب جهت شستشوی گوش به محل دیگری مراجعه کند و بعد از شستشوی گوش، مجدداً به پزشک معاین مراجعه نماید.

معاونت بهداشت ناجا

❖ انجام هرگونه اعمال پاراکلینیک در مورد متقاضیان اخذ
گواهینامه مثل شستشوی گوش، اودیومتری ، در مطب
پزشک ممنوع میباشد.

معاونت بهداشت ناجا

معاونت
حسرم

معاونت بهداشت ناجا

❖ مبنای دید **چارت اسنلن مصوب** می باشد (فاصله چشم تا لبه چارت مصوب ۴ متر می باشد)

❖ چک دید رنگ در هیچ یک از انواع گواهینامه الزامی ندارد.

❖ حتما از تمام داوطلبان قبل از انجام معاینه چشم سوال شود که

از **عینک** یا **لنز** استفاده میکنند، و یا بیماریهای چشمی خاصی دارد.

❖ استفاده از **عینکهای مخصوص (کاور)** در زمان گرفتن میزان دید

الزامی می باشد.

❖ به **نوع گواهینامه** درخواستی در زمان معاینه چشم توجه شود.

❖ میزان دید چشمها بصورت **تک تک** و **دوچشمی** گرفته و در **فرمهای**

مخصوص ثبت شود.

معاونت بهداشت ناجا

معاینه :

میزان بینایی

حرکات چشم

معاونت بهداشت ناجا

❖ دید چشم ها بصورت تک تک چک می شود.

❖ مجموع دید هر دو چشم حداقل ۱۰/۱۲ برای گواهینامه های پایه ۳ و ۱۰/۱۴ برای گواهینامه موتورسیکلت و ۱۰/۱۵ برای گواهینامه های حرفه ای (۱ و ۲ و ویژه) قابل قبول است.

❖ در موارد نیستاگموس معیار میزان دید هر چشم است.

معاونت بهداشت ناجا

حرکات چشم

حرکات چشم بررسی شود به این نحو که یک انگشت را در چهار جهت چشم می چرخانیم و از وی می خواهیم بدون آن که در موقعیت سر خود تغییری ایجاد کند حرکات انگشت را تعقیب کند ،در صورت بروز هرگونه مشکل به کمسیون چشم ارجاع داده شود

معاونت بهداشت ناجا

معاونت بهداشت ناجا

معاونت بهداشت ناجا

استرابیسم (انحراف چشم)

استرابیسم بررسی گردد

COVER

&

UNCOVER TEST

معاونت بهداشت ناجا

نیستاگموس

حرکات منظم، نوسانی و مکرریک یا دو چشم در یک یا چند منطقه بینایی که به صورت غیر ارادی رخ می دهد که می تواند فیزیولوژیک یا پاتولوژیک باشد، در اکثر موارد بر میزان دید تاثیر گذاشته و باعث کاهش میزان دید می شود .

معاونت بهداشت ناجا

معاینه اندامها (ارتوپدی و نورولوژی)

معاونت بهداشت ناجا

❖ در زمان ورود متقاضی به اتاق معاینه کلیاتی از خصوصیات مراجعه کننده بررسی می شود از جمله :

- الف. نحوه راه رفتن (بررسی اندام تحتانی)
- ب. نحوه تحویل مدارک به پزشک (بررسی اندام فوقانی)

معاونت بهداشت ناجا

❖ از داوطلب درخواست شود در فاصله يك متری از پزشك
بایستد تا این معاینات انجام شود:

معاونت بهداشت ناجا

الف. ابتدا دست ها را به پشت گردن خود برده، یک بار کامل بنشیند و بلند شود.
(جهت بررسی اندام فوقانی و تحتانی)

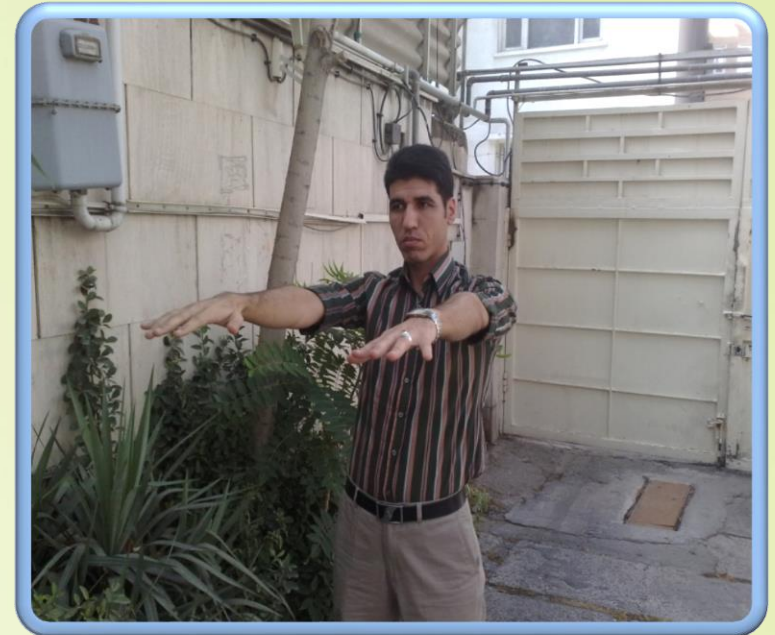
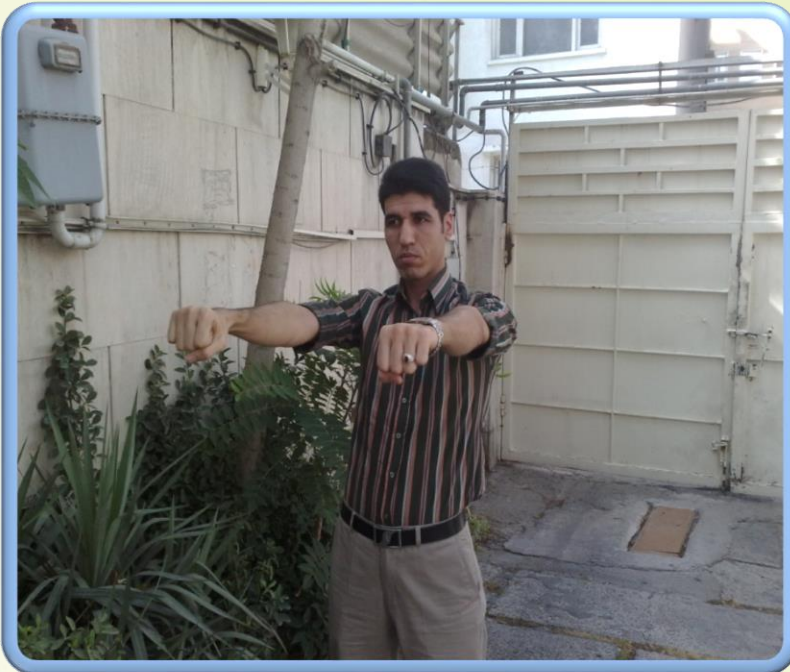
توجه شود در موقعی که می نشیند پاشنه پا، روی زمین باشد.

معاونت بهداشت ناجا

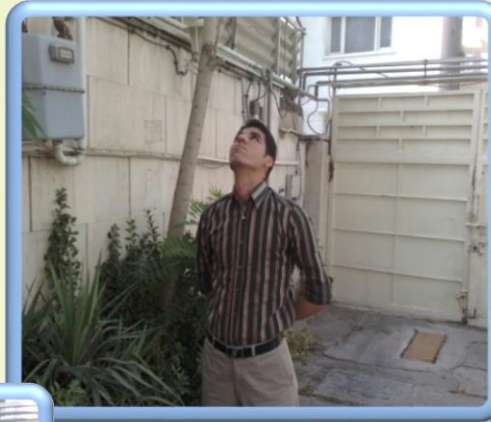
**ب. دست ها را به سمت جلو دراز کرده و انگشتان خود را
ببندد و باز کند.
(بررسی قطع انگشتان، حرکات انگشتان)**

معاونت بهداشت ناجا

ج. دست ها را به پشت کمر برده به هم وصل نموده و در همین حال، سر خود را به سمت راست و چپ بچرخاند و بعد به سمت بالا (سقف نگاه کند) و به سمت پایین بیاورد. (بررسی ناهنجاری گردن)

معاونت بهداشت ناجا

د. روی پاشنه و پنجه به مقدار یک متر راه برود.

معاونت بهداشت ناجا

$BMI > 40$

$HEIGHT < 140\text{cm}$

❖ در موارد فوق ارجاع به کمیسیون پزشکی انجام گیرد.

❖ قد بین ۱۴۰ تا ۱۵۰ ارجاع به کاردان فنی

معاونت بهداشت ناجا

معاونت بهداشت ناجا

با تشکر دکتر علی اصغر علی مددی